

ДОВОЄННИЙ ПЕРІОД

В 1902 р. земством була відкрита наша трирічна школа в селищі Куп'янськ-Сортувальний. Вона розташовувалась в одній кімнаті будинку залізничного транспорту. У перші роки в ній навчалось 12-15 дітей, це були хлопці з заможних сімей. За навчання встановлювалась велика платня. У школі навчали арифметиці, рідній мові і закону Божому. **Підручників зовсім не було.** Тільки вчитель мав книгу з Закону Божого. Навчальний день розпочинався з цього предмету, бо він вважався найголовнішим. Учитель вголос читав, а діти повинні були повторювати кожну фразу за ним. **Так Біблія була першою книгою, яку діти вивчали напам'ять.** Вона ставала основою культурного і духовного виховання на початку ХХ ст. Дисципліна у школі була паличною. За малу провину учнів жорстоко карали, а то й виключали зі школи.

Про подібні порядки старої школи з гіркотою пригадував, в минулому учень школи, Бреславський Олексій Данилович: "... нас в старій школі не учили, а мучали, по декількох раз заставляли розказувати назубок окремі місця Євангелія і якщо хто запинався, того поп бил по затылку лінійкою. Из школи знаній выносили мало. Ученики оставались малограмотными, темными и забытыми. О дальнейшей учебе бедным и думать было нечего..."

1917 рік приніс зміни. Система освіти для дітей робітників була розширена і трирічна школа Куп'янськ-Сортувального реорганізовується в транспортну семирічку. Плата за освіту відмінялася. Під школу відводилося приміщення залізничної служби. До наших днів воно не збереглося, бо було зруйноване фашистами в роки Великої Вітчизняної війни. У семирічці навчалось близько 200 учнів і працювало 8 вчителів. Прізвища деяких пам'ятають старожили селища. Пам'ятають вчителів Оболенську Лідію Іванівну, Гречко Юлію Олександрівну та інших, які вчили не одне покоління мешканців селища. **Одну книгу на всіх день за днем вчитували учні на уроках. На дошці писали "Ми не раби, раби не ми". Грамоту вчили з листівок і тому писали основні слова того часу: "Ленін, партія, революція".**

Шкільна бібліотека була організована у школі десь наприкінці 30-х років. Котелевець Любов Матвіївна (учениця нашої школи) згадує, що в 1939 році бібліотека у школі вже була. Кількість фонду бібліотеки на цей час невідома.

Вересень 1940 - серпень 1950р.

Після війни бібліотека знаходилась у невеличкій кімнаті і, як згадує випускниця нашої школи Ситник Валентина Петрівна, фонд бібліотеки був невеликий та складав приблизно 300 примірників.

Поступово фонд бібліотеки збільшувався, і в школі з'явилась нова посада – бібліотекар, яку займала з 1947 року Пивоварова Марія Іванівна. Після війни школа виховувала учнів як патріотів, спільників марксистсько-ленінської, комуністичної ідеології. І шкільна бібліотека теж приймала участь у цьому процесі: проводились тематичні виставки книжок, передвижні виставки

літератури, “бібліотечні суди”, на яких обговорювались художні твори та засуджувались їх негативні герої, літературні вечори та інше. Усе було спрямоване на підтримку влади і відродження зруйнованого господарства та утвердження існуючого ладу. Під час утисків інтелігенції, яка не підтримувала і не возвеличувала державних керівників, справжніх переслідувань зазнали багато діячів літератури: Максим Рильський, Володимир Сосюра, Остап Вишня, Юрій Яновський, Анна Ахматова. Звичайно, у шкільній бібліотеці заборонених творів цих авторів не було і вони не пропагувались.

Вересень 1950 - серпень 1960р.

Наприкінці 50-х років у шкільній бібліотеці працювало двоє бібліотекарів: М.І. Пивоварова та випускниця нашої школи 1953 року Т.В. Ляшенко, яка пізніше закінчила Харківський інститут культури, бібліотечний факультет.

Випускники 1953 – 55 років пригадують, що підручників у шкільній бібліотеці не було. Батьки учнів у пошуках підручників об’їжджали всі ближні села та іноді купували їх аж у селищі Дворічна, яке розташоване в іншому районі. Літературний фонд бібліотеки не забезпечував учнівські потреби, і тому за порадою вчителів школярі записувалися до бібліотеки міста Куп’янська. Діти, які бажали поглибити свої знання, ходили туди пішки кілька разів на тиждень, витрачаючи на дорогу 2 – 3 години.

Усі прагнення і мрії радянських людей були спрямовані на оновлення життя, тому учні школи, дивлячись на приклад самовідданої праці батьків, допомагали на підприємствах, у колгоспах і в будівництві нового приміщення школи, яке у 1955 році було відкрито. У ньому розташувалась бібліотека, що займала невелику площу. До фонду її надходить: повне зібрання творів В.І. Леніна (55 томів), Мала Советская энциклопедия (10 томів), «Очерки истории русской советской литературы», русско-украинский словарь, энциклопедический словарь та фонд художньої літератури складається з творів російських та зарубіжних класиків літератури. Є багато творів про життя і діяльність В.І. Леніна та його соратників, твори про Велику Вітчизняну війну.

Вересень 1960 - серпень 1970р

У 60-ті роки фонд бібліотеки продовжує зростати, і тому її переводять в більше приміщення. Бібліотекарям у ті роки працював Серпокрил Іван Степанович, учитель української мови та літератури. Він багато зробив для створення бібліотечного фонду, який би задовольнив попит учнів. З’являються такі видання: «Радянська енциклопедія історії України» (у 2-х томах), «Українська РСР в період громадянської війни», «Історія української радянської літератури», «Історія Академії наук Української РСР» (у 2-х томах), «Детская энциклопедия» (у 9 томах), «Что такое? Кто такой?» (у 2-х томах), «Краткая литературная энциклопедия» (в 7 томах). Збагачується фонд художньої літератури за навчальною програмою того часу.

1962 р., Серпокрил І.С. (третій зліва)

Вересень 1970 - серпень 1980р

Із 1973 року бібліотекарем працювала випускниця школи цього року Масалова Олена Миколаївна. За роки її праці в бібліотеці була проведена реконструкція: старі невеличкі шафи замінили на великі залізні стелажі (які були зварені на КЛЗ- Куп'янському літейному заводі)

У цей час зазначалося, що з просуванням нашого суспільства шляхом комуністичного будівництва, зростає роль літератури у формуванні світогляду радянської людини, і бібліотека спрямовувала на це свою роботу. У фонді було багато примірників із марксистсько-ленінського виховання, матеріалів партійних з'їздів, матеріали про роботу партійних, комсомольських та піонерських організацій. По наказам Головного управління по охороні державних таємниць у пресі при Раді Міністрів УРСР в бібліотеці вилучалися книги певних авторів, зоставлялися акти і про виконання повідомлялося міськвно і Харківському облвно.

З 1975 по 2001 р. працювала в нашій школі бібліотекарем Зибарева Валентина Павлівна , яка мала середню спеціальну освіту.

У 1978 році фонд художньої літератури складав 5472 примірники. У цей час фонд поповнюється такими виданнями: «Большая советская энциклопедия (30 томів), «Українська радянська енциклопедія», «Енциклопедія народного господарства Української РСР», «Українська сільськогосподарська енциклопедія», «История городов и сел Украинской ССР».

Вересень 1980 - серпень 1990р.

У 80-ті роки користування підручниками було безкоштовне, і їх у шкільній бібліотеці вистачало на всіх учнів.

У звітній доповіді ЦК XXV з'їзду КПРС Л.І. Брежнєв визначив виховну цінність творів сучасної радянської літератури про епоху великого подвигу. З'являється багато нових творів про Велику Вітчизняну війну, але нове покоління бачить війну крізь власний "безвоєнний" досвід та роздуми про мир, людство. Учні, вивчаючи цю літературу, знаходять багато прикладів для наслідування, а допомагає їм у цьому бібліотека.

З березня 1983 року по вересень 1984 року бібліотекарем школи була Полторацька Валентина Олексіївна, яка з 1984 року працювала у нашій школі вчителем російської мови та літератури. Читачи згадують, що Валентина Олексіївна проводила читацькі конференції за творами українських письменників (Юрія Яновського, Олеса Гончара).

Фонд методичної, художньої та довідкової літератури в 1986 році налічував 15419 примірників, на 1.01.1987 р. – 16976 примірників, на 1.10.1988 р. – 17167 примірників.

Вересень 1990 – серпень 2000р.

1991 рік – Україна стає незалежною державою, змінюється лад суспільства та його напрямок розвитку. Історія дала Україні шанс національного відродження. З'являються твори літературних діячів, репресованих у 30-х, 50-х та 60-х роках, з ними – і різні погляди на одні й ті ж події минулого часу.

Робота в бібліотеці спрямовується на національне культурне відродження, пропаганду звичаїв, обрядів українського народу, його духовності та зосереджується на особистості кожного учня, щоб допомогти стати цілеспрямованою, всебічно розвинутою людиною в демократичній державі. Основною формою масових заходів бібліотеки був літературний вечір(або наприклад, літературно - музичний вечір під назвою « І рушник вишиваний на щастя, на долю ...»)

У 90-ті роки була введена оплата за користування підручниками. Інструкцією виданої на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 31 серпня 1996 року № 1031 «Про встановлення плати за користування підручниками в загальноосвітніх школах», згідно з якою 1 вересня 1996 року встановлювалася плата за користування підручниками у розмірі 20% їх первинної вартості за весь навчальний рік.

У 1999 році фонд збільшився до 38659 примірників, із них 17610 підручників, 20989 – інша література.

А шкільна бібліотека поповнялася новими довідковими виданнями: енциклопедії – «Українська літературна», юридична, географічна; словники - паронімів української мови, морфемний; енциклопедичні словники юного астронома, математика, географа; видання серії «Библиотека мировой литературы для детей», «Библиотека учителя» «Бібліотека української літератури». Крім довідкової літератури, бібліотека одержала багато примірників творів українських авторів. Зібрано багато історичних творів, які охоплюють різні часи та епохи життя людей як в Україні, так і в усьому світі.

Для шкільної бібліотеки надходять предметні журнали: « Дивослово», «Биология в школе», « Початкова школа» та ін.

Вересень 2000 – серпень 2010р.

На початок 2000-х років йшла зміна бібліотекарів: Познякова Альона Сергіївна, Кондратенко Оксана Вікторівна - випускниці нашої школи, які мали вищу спеціальну освіту, потім Раїса Володимирівна Квітницька.

Наказом Куп'янського відділу освіти №4, від 8 січня 2002 була завершена робота щодо збору батьківських коштів за користування підручниками. Діти без батьківського піклування забезпечувались підручниками в першу чергу. Але

100% забезпечення учнів підручниками немає і підручників, яких не вистачає, в цьому десятиріччі, купують батьки.

У 2002 року фонд бібліотеки в цілому складає 26955 примірників. Із них: довідкової та методичної літератури – 2350, художньої літератури – 14598, літератури з мистецтва – 200, музичних посібників – 200, журналів – 230, підручників – 9377 (1-4 класи – 2028 примірників, 5-9 класи – 4735 примірників, 10-11 класи – 2614 примірників). У зв'язку з переходом на навчання українською мовою було отримано багато нових підручників з народознавства для початкових класів (Івасько М.Р.: “Золоте джерельце”, “Перлина”, “Живиця”, Цимбалюк В.І.: “Світлиця”, “Дивограй”), почала надходити серія “Шкільна бібліотека” (навчальні посібники – збірки творів українських письменників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України), хрестоматії української літератури та літературної критики ХХ століття по нововведеним творам по програмі. У бібліотеці ведеться алфавітний і систематичний каталоги, картотеки: краєзнавча і газетно-журнальних статей.

З метою пропаганди книги бібліотека приймає участь у проведенні “Всеукраїнського тижня бібліотек” та “Всеукраїнського тижня дитячої та юнацької книги”. Під час проведення акції “Подаруй книгу ” учні дарували школі книжки різної тематики. З метою інформування про надходження нових підручників, методичних матеріалів, цікавих статей у періодиці бібліотекар проводить виставки нових видань,

виступає на педагогічних нарадах,. Під час предметних тижнів спільно з учителями проводяться тематичні літературні виставки, інформаційні дні.

Були введені посади – завідуючої бібліотеки (з 2003 року Ковальова Наталя Василівна) і бібліотекаря по роботі з фондом підручників (Лапенко Ольга Миколаївна - вчитель трудового навчання).

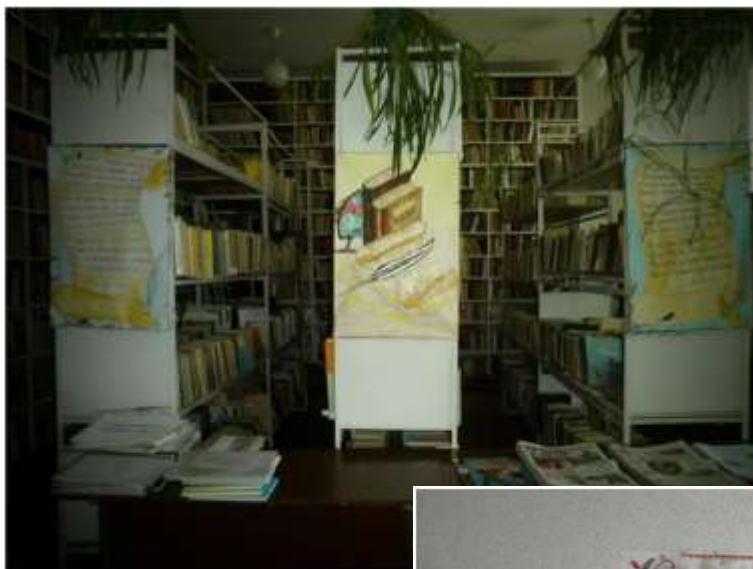
У цей час бібліотека виписує багато періодичних видань. Комплекти газет і журналів 2-х видавництв «Шкільний світ» і «Основа» для вчителів (по кожному предмету), вихователів дитячого садка, учнів. а також місцеві газети. Підписка на періодичні видання припинилася у 2009 році.

Бібліотека бере участь у конкурсах : Всеукраїнський конкурс „Шкільний бібліотекар” 2005р; Всеукраїнський огляд - конкурс „Живи, книго!” 2009р.

Вересень 2010 – серпень 2020р.

Трансформації, які відбувалися в освіті у це десятиріччя, застосування сучасних інноваційних технологій відповідно відображалися на діяльності шкільної бібліотеки. Новий зміст освіти, заснований на формуванні необхідних для успішної самореалізації в суспільстві компетентностей. Але спільним для всіх компетентностей є вміння – читати і розуміти прочитане.

Хоча місце розташування бібліотеки залишилося там же, на першому поверсі закладу (загальна площа 55,2м² (49,4 м²– абонемент поєднаний з читальним залом на 8 посадочних місць для користувачів, + 5,8 м² книгосховища для навчального фонду), зміни відбуваються: загальна кількість працівників бібліотеки - 1(на 0,5 ставки – у закладі зменшилось кількість класів).

Шкільна бібліотека обладнана одним комп'ютером (техніка вип. до 2007 р.), підключеним до Інтернету. У вересні 2017 року заснований сайт бібліотеки - <https://bib17.jimdofree.com>

У цей час бібліотека бере участь у конкурсах : XX обласна виставка-презентація педагогічних ідей та технологій (диплом III ступеню 2013 р.), XXII обласна виставка-презентація педагогічних ідей та технологій (диплом III ступеню 2015р.) Проведено практичний семінар: «Виховний аспект шкільної бібліотеки у формуванні громадянина нашої держави» на базі НВК№7 (2016 рік).

Грамота відділу освіти 2017 року з нагоди 115 – річного ювілею закладу. Лауреат міського етапу Всеукраїнського конкурсу « Шкільна бібліотека» в номінації « Бібліотека – виховний простір навчального закладу» (замітка в міській

газеті «Куп'янчанка», 2017, №7, 15 січня) і в номінації «Бібліотека – територія читання» Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека - 2020».

Поряд з традиційними заходами які проводить бібліотека - екскурсії, книжкові виставки, літературні години, вікторини, конкурси, бесіди, актив бібліотеки приймає участь у нових формах - флешмобах і зйомках відео при проведенні щорічного «Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек» та «Всеукраїнського тижня дитячого читання».

Флешмоб «Відкриваємо свою книжку» (див. відео на сайті бібліотеки гімназії №7)

Флешмоб «Читаємо Сухомлинського», 3 клас:

Книжковий фонд бібліотеки складає: кількість книжок – 18113, брошур – 319, журналів – 216, , науково – педагогічних та методичних посібників – 1698

періодичних видань – 461, художньої літератури за учбовими програмами – 9186, художньої позапрограмної літератури – 4605.

Забезпечення підручниками 97% у відповідності до переліку Міністерства освіти і науки України - навчальних підручників –5670 примірників.(Іде реформування початкової школи у процесі розбудови Нової української школи і з 2018 року бібліотека отримує нові підручники для учнів 1, 2 класів)

З початку і по закінченню 2018/2019 навчального року поповнення фонду по бюджетним коштам: підручники – 446 прим. на суму 14232 грн. 52 коп.; література на суму-225грн.00коп.(позабюджетні кошти (батьківські, благодійна акція – 6 прим.). Передплата періодичних видань –256грн 99коп.(газета «Вечерний Харьков»).

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 р. № 177 «Про припинення використання Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десяткової класифікації» і наказу МОН України від 26 червня 2017 р. № 929 «Про впровадження Універсальної десяткової класифікації в практику роботи бібліотек» в 2019 році складено «Перспективний план упровадження УДК у роботу бібліотеки до 2024 року».

Бібліотека Куп'янського НВК№7, а зараз Куп'янської гімназії №7 (Заклад перейменовано рішенням виконавчого комітету Куп'янської міської ради, 2019 рік (LIX сесія VII скликання, рішення від 07.06.2019 № 1212) - місце, де можна поповнювати знання і просто спілкуватися.

